Comunitari

Un granet de sorra per plantar cara a la pobresa

18/09/2012
Autor/a: Fundació Autònoma Solidària

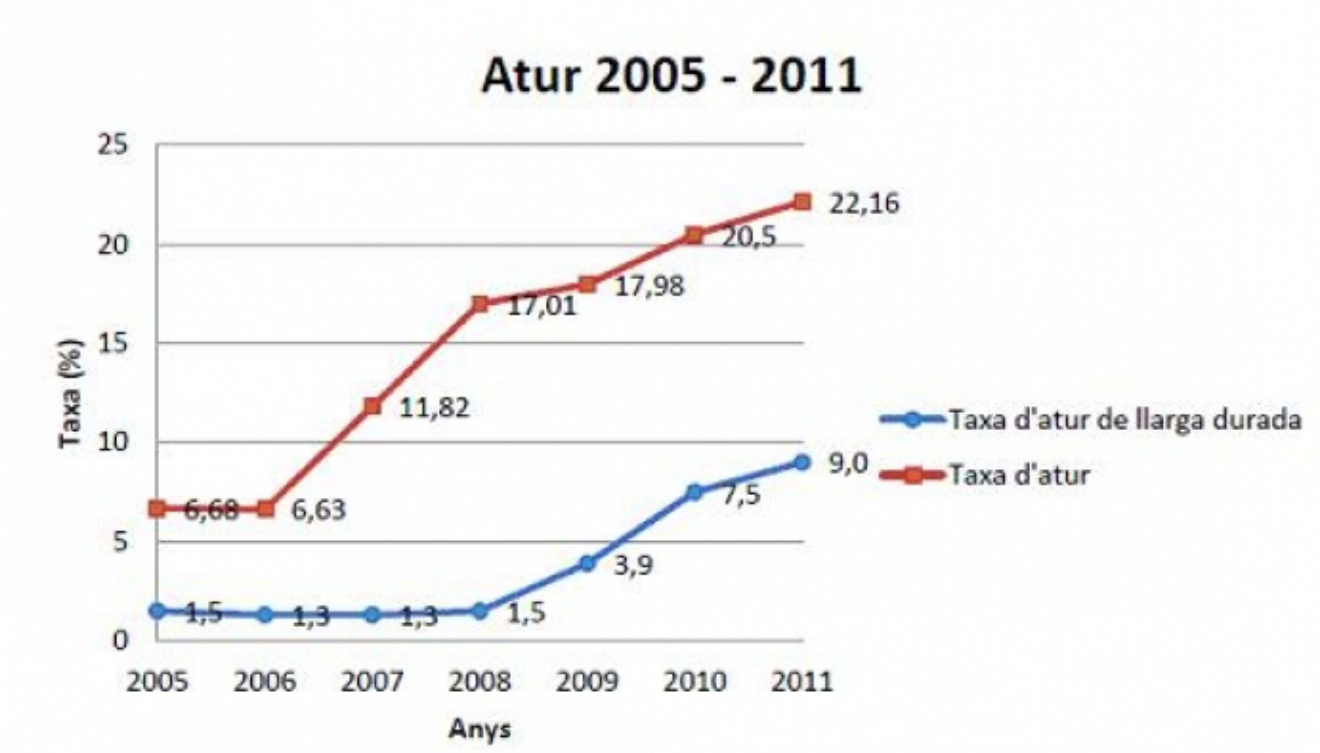
Font:

Font:

Font:

Font:

Un granet de sorra per plantar cara a la pobresa

18/09/2012
Autor/a: Fundació Autònoma Solidària

Resum:
Des de l'esclat de la crisi el 2008, entitats sense ànim de lucre i persones voluntàries estan realitzant una important tasca per frenar el dràstic augment de persones que corren el risc de caure en l'exclusió social.

A les conseqüències de la crisi financera global que va esclatar el 2008, al nostre país se li afegeixen les debilitats derivades d'una economia que durant molt temps va dependre en excés del sector immobiliari i de la construcció i que ha deixat sense feina a milers de persones. El 2009 el PIB català va caure un 4% i la recuperació està sent

extremadament lenta: el 2010 va créixer un 0,4% respecte a les dades de l'any anterior i el 2011 un 0,7%. El 2010, **1 de cada 5 catalans vivia per sota del llindar de pobresa** segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) i segons l'Enquesta de Condicions de Vida de l'Instituto Nacional de Estadística (INE), el 2010 el **58,2% de les llars afirmaven tenir alguna o moltes dificultats per arribar a final de mes**.

Un dels principals problemes rau en l'augment constant de la taxa d'atur:**el 22,16% de la població activa catalana no disposava de feina durant el primer trimestre del 2012** segons l'última actualització de l'Enquesta de Població Activa de l'INE. La creixent desocupació i la dificultat de tornar a trobar feina fan que la recuperació es plantegi difícil. Tot plegat ha agreujat la situació de vulnerabilitat dels col·lectius considerats ja de per si més fràgils i ha dotat a la pobresa de nous rostres.

> La creixent desocupació i la dificultat de tornar a trobar feina fan que la recuperació es plantegi difícil.

El degoteig de persones i famílies que cauen en situacions de precarietat ha estat constant des del 2008. Immersos en un context de pressupostos públics obligatòriament austers, la classe mitja està afrontant una conjetura que li ve de nou. **"La realitat és que la situació és quasi d'emergència"**, comenta **José Adelantado**, doctor en sociologia per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i expert en polítiques socials i Estat del Benestar. "S'han anat retallant multitud de mecanismes de protecció social i a això cal sumar-hi les retallades que s'han aplicat al sistema educatiu, sanitari i també a determinats serveis socials com poden ser les beques de menjador", enumera Adelantado, qui segueix senyalant la gravetat de la situació actual: "**Aquesta onada de retallades és l'última però no la primera**. Al llarg del procés de reestructuració dels estats del benestar [va començar a principis dels 90] a la Unió Europea s'han produït diversos períodes de retallades, tot i que probablement aquest és el més fort". Adelantado es mostra obertament crític amb la gestió a nivell social que s'està duent a terme des dels governs i no dubta en senyalar el que ell considera un "Estat del Benestar molt feble".

> José Adelantado: "Aquesta onada de retallades és l'última però no la primera".

Valors i solidaritat en expansió

El Tercer Sector Social és una font de valors i aprenentatge amb una aplicació clarament pràctica en la societat actual. Enrique Richard és voluntari de l'equip de carrer d'Arrels Fundació i reconeix que fer voluntariat l'ha ajudat a veure el món d'una altra manera: "Crec que el voluntariat m'ha fet ser més persona i m'ha fet sentir estimat i acceptat. **He aprés a no jutjar (o a intentar jutjar una mica menys), a no quedar-me en les aparences, a no culpabilitzar i a acceptar altres maneres de viure i de fer, encara que no les entengui**".

Les dades estimades referents al Tercer Sector Social, conformat per al voltant de 7.500 entitats, gairebé parlen per si soles: **100.000 treballadors, 250.000 voluntaris i 1,7 milions de persones ateses**, segons l'Anuari 2009 del Tercer Sector Social de Catalunya. El passat 21 de juny es va dur a terme la Jornada sobre Economia Social i Tercer Sector on tots els ponents van demostrar estar d'acord en que **el Tercer Sector és un dels pocs que s'ha mantingut pel que fa a empreses i contractacions i fins i tot ha pogut augmentar el nombre de treballadors** durant els darrers temps. **"Hi ha una correspondència entre la progressiva retirada de l'Estat del Benestar i l'expansió d'aquest Tercer Sector Social"**, relaciona Adelantado, qui prossegueix analitzant aquest fet: "Això vol dir que l'Estat està externalitzant obligacions respecte a la prestació de serveis als ciutadans a través d'aquest Tercer Sector".

> Adelantado: "Hi ha una correspondència entre la progressiva retirada de l'Estat del Benestar i l'expansió d'aquest Tercer Sector Social".

La diversitat i complexitat de les situacions d'exclusió social derivades d'una crisi que ja fa quatre anys que dura han creat necessitats que el Tercer Sector Social intenta cobrir sense parar. Segons indica l'Anuari 2011 del Tercer Sector Social de Catalunya, els àmbits d'actuació que més han notat aquest canvi han estat quatre: inserció social i laboral, quart món i pobresa, joventut i infància i immigració. Tot i que l'arribada d'aquestes noves

prioritats i necessitats sobre les quals cal treballar no ha anat acompanyada d'un augment dels recursos financers, la majoria d'entitats coincideixen a senyalar que durant els últims temps han detectat un increment de les persones que s'ofereixen per fer voluntariat, sobretot en aquells "àmbits on la població percep que hi ha hagut un major augment de les necessitats com en temes d'exclusió social", puntualitza l'Anuari 2011. La situació actual sembla estar fent despertar la solidaritat entre la ciutadania. "Hem detectat un augment de la solidaritat. A part de més voluntaris estables, ha augmentat la solidaritat en general de les empreses i de les persones. Si les empreses no tenen prou excedents i els demanem més producte ens en donen del que no forma part dels excedents", comenta Laia Guinjoan, responsable de comunicació de la Fundació Banc dels Aliments.

> La diversitat i complexitat de les situacions d'exclusió social han creat noves necessitats que el Tercer Sector Social intenta cobrir sense parar.

Segons anunciava la Plataforma del Voluntariado de España, en el que portem d'any han detectat un augment d'aproximadament el 20% de persones interessades en col·laborar en alguna organització social, moltes de les quals són jubilades o persones en atur. "El voluntariat expressa valors molt importants i és una manera d'entendre la solidaritat directa en societats relativament fragmentades i individualitzades", comenta José Adelantado. Segons afirma Guinjoan, al Banc dels Aliments de Barcelona hi ha 185 voluntaris i entre aquests s'ha detectat un cert canvi de perfil: **"Ara tenim moltes persones que estan a l'atur. És com continuar actiu i així, el que t'ha de contractar veu que no t'has quedat a casa"**. La Plataforma del Voluntariado de España també remarca aquesta situació relativament nova.

Voluntaris i entitats treballen dia rere dia per evitar que les persones caiguin en l'exclusió social. Diuen els experts que tothom està integrat a la societat per diversos fils molt forts i invisibles. És el que en antropologia i sociologia es coneix com la teranyina. Aquests fils permeten sentir-se integrat i viure en societat . De fils i lligams n'hi ha molts però un dels més importants és la família i els amics: el fet de comptar amb algú que et doni suport i t'escolti. És en aquest punt on totes les entitats coincideixen; es dediquin al que es dediquin, totes afirmen que **treballar de tu a tu amb les persones forma part de la seva raó de ser i establir relacions de confiança i proximitat és una de les eines fonamentals**.

Etiquetes: voluntariat, banc dels aliments, casal dels infants, estat del benestar, Arrels Fundació, Retallades, economia

URL d'origen: https://xarxanet.org/comunitari/noticies/un-granet-de-sorra-per-plantar-cara-a-la-pobresa